

LIBERTAD

No se devuelven los originales y de los que se publiquen son responsables sus autores.

Número suelto: 15 céntimos

PERIÓDICO

ORGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERAL Y DEL RADICAL

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN
Figueras . . . 1'25 pesetas trimestre.
Fuera . . . 1'50
Pago adelantado

Redacción y Administración: Centro Federal-Radical LASAICA, 18

Poble de Figueres!!

S'acosten dies de prova; moments de seny. L'esdevenidor dels homes que vivim Espanya pot enfosquir-se per sempre com pot descloure's una nova era de llum. Cal que tothom sigui partidari de la era de llum; cal que tothom porti el seu bon cor, el seu afecte perquè a Figueres hi resplandeixi la benhaurança obrint-se camí a la sacra Llibertat.

Els qui sempre, d'encà que es clogueren els ulls del darrer apòstol del federalisme empordanès, l'inolvidable don Joan Maria Bofill, els qui sempre tingueren els principis de la llibertat i de la República Federal, per a fer-ne els estres d'una taula ben amanida, deuen ésser rebutjats del clos de la bona administració figuerenca. Al Municipi de Figueres no s'ha de volguer que s'hi perpetui l'ensenyament del proteccionisme i de les dissimulacions escandaloses. Al Municipi de Figueres hem de volguer que hi regni l'equitat i la bona cordura. No hem de volguer que pugin aquells funestos homes que anys enrera, pels seus capritxos o per llurs ambicions, ens llençaren a l'aventura de l'emprèstit d'un milió que fa anar geperuda

la ciutat, i les obres de la qual, ara s'ha vist i es pot demostrar, s'haurien fet sense necessitat d'arribar a l'eixugament dels calaixos dels bons figuerencs.

Recordem doncs tots els ciutadans, davant la imminència possible de les eleccions mnicipals, que al Municipi hem de portar-hi aquells homes que siguin una garantia de bona administració i que no intentaran agosarades fantasies com les que ara haurà de pagar, proporcionalment, Barcelona si no la remediem.

Recordeu que el Centre Federalista Empordanès sempre s'ha posat amb tota la valentia i amb tot l'amor a favor dels interessos de Figueres. Tingueu present que el Centre Federalista Empordanès tornarà per lograr aquell esplendor republicà dels vells temps que tots enyorem. I tornarà el Centre Federalista Empordanès a aquells temps, però amb la seguretat d'assolir també l'establiment de la República Federal que ningú no podrà enderrocar.

Per Figueres!, per la Llibertat!, per la República; figuerencs, recordeu que a casa vostra és el Centre Federalista.

Mas estos tales cazadores estuvieron tan ansiosos y tan codiciosos de su presa, que soltaron la blasfemia en cuanto vieron que levantamos el vuelo para no caer en sus redes, que sospechamos, descubriendo el rústico aparejo que presentaron.

Felizmente la idea federal republicana, no quedaba aprisionada como intentaron sus enemigos, disimulados bajo una apariencia de falsos corderos. Con su vigor ingénito flota en el ambiente; con su fuerza rediviva anima el poder de los desanimados; con su luz trascendente señala donde debe el pueblo encontrar los fervientes que lo entronizarán con la fuerza de lo perdurable y la razón de las causas justas.

A los ataques bastardos de quienes debieron ser nuestros amigos por su ideología y por sus manifestaciones, replicaremos nosotros con el éxito de nuestra fe en el triunfo y la seguridad de que con nosotros marchará la de-

mocracia que quiere acogerse bajo los pliegues de la gloriosa bandera que valientemente desplegó y tremoló el primer mártir de la República, el abnegado Abdón Terradas.

Nosotros sentimos como vienen con nosotros los hábitos de nuestros democratas conciudadanos; nosotros sentimos como a cada ofensa crece la legión de los fervientes de la causa republicana federal, encarnada en nuestra casa de todos, el Centro Federalista Ampurdanés.

Llegará el momento que habrán de darse cuenta de nuestra potencia indestructible; llegará un momento que nos confundiremos con el pueblo de Figueras a la voz de REPUBLICA FEDERAL.

Y entonces la cultura de nuestros adversarios que debieron ser amigos, respetando el nombre, se verá que era cieno de pocilga donde se revolcaron innoblemente cual bestias inmundas en zahurdas de Plutón.

La conferència del Sr. Josep Soler Grau al Centre Federalista Empordanès

El passat dijous, dia 26, tal com estava anunciat, el nostre company Josep Soler Grau donà la seva conferència, «La meva persona en l'actuació política i social».

L'espectació era gran. Més de tres-centes persones s'aplegaren en el local del Centre Federalista Empordanès, fretoses d'escoltar unes declaracions, que s'estimaven importantíssimes, del passat polític de nostra ciutat i comarca.

El President del Centre, D. Ramon Pascal, obri l'acte, significant als correligionaris i oients que aquesta Entitat sempre està promte a obrir les seves portes a tot aquell qui vol manifestar idees o destriar situacions polítiques de caire esquerrà, i acte seguit donà la paraula al conferenciant.

Comença Soler Grau dient que un polític procuraria excusar la seva manca de qualitat; que ell, que no és ningú, ve a explicar amb plena enteresa i dignitat una actuació que tantes passions i virulència ha desfermat. «En venir davant vosaltres amb el meu propòsit—diu Soler Grau—, no vinc pas a justificar-me, no vinc pas a demanar per-

dó de cap culpa a ningú, ni a cantar la palinòdia; vinc simplement i senzill a fer-vos exposició dels successos de la meua vida política tan discutida, que igualment que la de tothom qui té un cor i branda una bona activitat i energia és galan xic variada i tumultuosa; però sempre com he dit, honrada i valenta com molts sabeu i podreu oir».

Historia la seva adolescència en sortir de la Universitat, influïda la seva ànima de 19 anys pel poderós alè de la d'un gran mestre d'homes: Gabriel Alomar. Explica com va obtenir son títol de professor ajudant interí a l'Institut de Figueres per mitjà de D. Lluís Ballbé de Gallart, coneixement que li facilità son mestre D. Rafel Ramis per conducte de de D. Francisco Canet. (Lamenta el conferenciant tenir que citar als morts).

Per l'any 1918, Ballbé de Gallart vingué a Figueres. Soler Grau el vegé a l'Hotel Comerç on hostatjava, i trobant-s'hi amb el senyor Canet, el qual va dir-li que ell i altres personalitats; que el partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana, (al qual Soler Grau pertanyia de poc), apoiarien al Sr. Ballbé,

Las armas del combate

Quienes debían ser por la ideología que dicen sustentar, nuestros amigos, por sus caprichos, por su cultura, por sus conveniencias, por sus ambiciones, nos atacan, nos escupen, como el poderoso soberbio al humilde y sencillo que predica amor, paz, fraternidad. El simbolismo no es nuevo en este mundo; el caso se repite en la ciudad.

¿Cuántos redentores bhudas y cristos han victimado los escribas y los fariseos? ¿Cuánta gente han enlodado los eternos amigos del oropel y la magia? Innumerable sería de contar; como los hilos de la luz; como los tallos del césped. Nosotros, los republicanos federales, animados siempre de cordialidad, hemos corrido a la mano que se alargaba, a los brazos que se extendían. Pe-

ro la mano nos ha abofeteado; los brazos, nos han rechazado. Con toda sinceridad, con ardiente deseo, ofrecimos humildemente la colaboración, la participación. Siempre encontramos, quiza por nuestra buena fe, por nuestro quiotismo, la risa sarcástica, la ironía sardónica, el desprecio, la befa y el sarcasmo en quienes debieron ser amigos. Acudimos siempre como las alondras al espejuelo, porque como esas ingenuas aves amamos la limpidez de los principios, el brillo del ideal.

Pero bajo de los fulgores de ese Ideal, al cual ofrecemos nuestros pechos y nuestra sangre, encontramos agazapados, taimados cazadores que intentaban aprisionarnos en la jaula de sus deseos con la malla de sus combinaciones.

candidat monàrquic per Vilademuls. Ci-ta com a testimonis de que la U.F.N.R. prengué aquest acord, als Sr. Purcallas de Llansà i Martí Anglès, de Port-Bou, (el qual no s'hi conformava).

Ballbé perdé les eleccions i amb elles el bon nombre d'amics que el voltaven. Ell, Soler Grau, no.

Després de la guerra, l'armistici. Detalla la preparació de l'11 de novembre, amb Martí Vilanova i altres companys.

«Aquella nostra activitat i mobilitat—diu Soler Grau—, feren que els professionals de la política ens acaptessin pel seu partit. Ingressàrem amb un ampli criteri socialista i per aquest mateix criteri mोगuérem tot l'Empordà en altra grossa manifestació que acompanyà als representants dels Ajuntaments empordanesos a l'estació de Figueres...». Era l'Assemblea de Parlamentaris, en la que els catalanistes es rifaren els assembleistes d'ambdós aplegaments.

Els socialistes, com també els federals de Llansà, diu Soler Grau, es desentengueren per qüestió de ideari de la gent que volien un nou pacte amb la Lliga per a les eleccions de Diputats provincials. En aquells temps, Ramis, Vilanova i Soler Grau, entre d'altres, s'apartaren definitivament del partit d'U. F. N. R. perquè no volia agermanar els seus principis socialistes, escarnits i befats sense treva per «Empordà Federal», dissolguent-se també, poc més tard, el grup socialista creat, acordant no tornar mai més a l'U. F. N. R. que tant mal feia a la causa de la Llibertat i que consideraven com un viver de caciquisme.

Soler Grau llegeix el següent manifest (que posa a disposició del públic):

“Elector: No votis als candidats del Partit nomenat republicà nacionalista, perquè, malgrat les prèdiques i programes, es mostren resoltos a desatendre el clam de redempció de les classes humils. Són esclaus de les classes burgeses, perquè amb el favoritisme de comparses i comarses, han desmoralitzat l'administració municipal; perquè, passat el període electoral, ja no es recorden de que es diuen republicans.

MARTÍ VILANOVA“.

A conseqüència d'un pacte establert a Vilamalla, en una masia del Sr. Pont de Cadaqués entre amics de l'Olèrdola i del doctor Pi i Suñer, aquest quedava per l'article 29 diputat per Figueres, i el marquès d'Olèrdola anava a la lluita a Vilademuls.

Soler Grau explica aquesta conxorxa preparada particularment pels pulcres republicans d'U. F. N. R., i diu que en aquesta lluita, s'hi cometeren tantes extralimitacions com les que, posteriorment, ha volgut bescantar, en profit propi, el notari D. Salvador Dalí.

En les eleccions de l'any 23, per gràcia d'aquell pacte del mas de Vilamalla amb la bona avinença de tots els republicans, es tenia que deixar el camí expedit, pel districte de Figueres, al marquès d'Olèrdola; però els de la U. F. N. R., no volguent complir son compromís, cercaren al Sr. Quintana de León.

Olèrdola no volgué claudicar, renunciant la possibilitat de l'acta i s'aprestà decidit a la lluita. De contrincant se li oposà al Sr. Quintana de León, que havia servit al monàrquic Sr. Ballbé de Gallart fent propaganda pels pobles de

Vilademuls quan a Figueres era derrotat el Sr. Salvatella.

El Centre Federal de Llansà, els radicals de Massanet, els de Port-Bou, els de Garriguella i tants d'altres que guardaven grossos greuges dels titolats prohoms del partit d'U. F. N. R., s'aplegaren darrera aquella figura que venia, com diu Soler Grau «no per fer-vos monàrquics, que mai no ho heu estat ni ho sereu, sinó que venia a donar-vos l'ajud per sortir i arrencar-vos del caciquisme que havien imposat els del carrer de la Presó...».

«Amb tot i que l'Olèrdola representava aquest sentit vindicatori (venia també a fer valguer la raó dels republicans històrics contra l'estafada del Plebiscit), jo, Josep Soler Grau, no m'havia pas decantat en aquestes eleccions famoses del districte de Figueres. Jo no volia fer com els meus perseguidors grollers que s'aprofiten de totes les avinenteses per exagerar els fets i desencadenar la venjança».

A les súpriques de l'Olèrdola Soler confessà que no podia ajudar-lo, per més que els d'«Empordà Federal» haguessin insultat al desvalgut grup socialista.

Mes vingué un dia en que Martí Vilanova («lamento—torna a confessar el conferenciant—tenir de referir-me massa sovint als morts; però hi havia estat tan lligat, que és molt difícil explicar la meva actuació sense parlar d'ell») li indicà tantegés prop del marquès d'Olèrdola que si podia obtenir la contracta de Sanitat Militar (Vilanova en aquells temps era fabricant d'ingectables), procuraria que a Terrades el votessin els elements que amb ell comptaven.

Soler Grau complí l'encàrreg i Olèrdola accedí de bon grat. Però dos dies ans de l'elecció, Olèrdola declarà al conferenciant que Vilanova no podia complir lo promès per quan figurava en els poders de Quintana de León.

«Llavors vaig respondre—diu Soler Grau—: «si ell desfà l'acord; si Vilanova em fa quedar malament no complint lo que promet, jo em poso en son lloc; mani i disposi; estic a les seves ordres».

El dia de les eleccions arribà. Sortí Soler i Grau de bon matí devés el veí poble de Cabanes. «Aquell revòlver de que tant parlaven i que deien jo feia servir és fals, completament fals i pura fantasia. Demostració: la tarda de la vigília havia fet anar a cercar a casa de Martí Vilanova, a la fàbrica, una pistola marca «Búfalo», que ell me tenia; quan li demanaren no me la va volguer tornar. Aquella tarda, doncs, i tot l'endemà, dia de les eleccions, vaig anar amb les mans a les butxaques. Són testimonis de que jo a Cabanes no portava cap arma l'Agustí Sanjaume, Tomàs Romans, el seu fill Joan, Gregori Pons i altres... Feia d'apoderat del Sr. Quintana un altre que havia sigut membre de l'ex-grup socialista, el Sr. Pallach. Corregué la veu pel poble de Cabanes de que el Sr. Pallach havia anat al Molí ensenyant un gran feix de bitllets de banc de cinc duros diguent que aquells diners eren per pagar els vots dels qui votessin al Sr. Quintana de León. Jo si que, llavors, complint el meu deure, el vaig comminar perquè no en comprès cap, que del contrari em veuria obligat a fer-lo detenir. Malgrat la meva advertència, el Sr. Pallach entrava en mantes cases i trobava llurs veïns, lo que m'obligà a fer-

lo amonestar per la parella de la guardia civil.

«Era possible que jo anés amb revòlver en mà en un poble on tothom estava a favor del candidat lliberal, on el patrocina ven el batlle, el secretari, els Srs. Eusebi de Puig Ribas, i altres, alguns dels quals, com el Sr. Ribas, feren presència en els carrers de la vila...?»

«...D'aquella innoble campanya d'«Empordà Federal» tota la vida me'n recordaré. L'home que tira la pedra i amaga la mà trobà El Totxo, el Totxo cantellut que li aixafà un ull de poll. Aquell individu que vaig apallissar era el Sr. Puig Pujadas».

Vingué un procés que imposà a Soler una multa i el condemnà a 5 dies d'arrest. La nit que el complia esclatà el cop del 13 de setembre de 1923.

Dies abans que es canviessin els Ajuntaments, un dels Caps de les Juntes de Defensa li oferí un alt càrrec que refusà.

«...Jo ja estava venjat amb la promesa que m'havia fet el governador civil Sr. Pascual Gracia, de que ningú no es ficaria amb mi en una visita que li vaig fer amb l'amic Papell. D'aquesta visita se n'han volgut treure infundis com aquells que es propal·laren respecte a Cabanes. S'ha dit que nosaltres havíem anat a delatar als amics Vilanova i Ramis. I perquè això quedi desfet i no s'hagi de xerrar estúpídament més, copio d'una carta de don Josep Raig Iglesias, advocat de Girona que es trobava al govern civil, que diu:

“...D. Pascual Gracia com vos dic me va mostrar la vostra targeta i el dit periòdic, me va preguntar si us coneixia i si coneixia als Srs. Dalí i Puig Paris, si estava enterat d'una agressió a n'En Puig Paris. Jo vaig contestar-li que vos coneixia a vós i als dits senyors i que creia que les vostres qüestions eren de caràcter purament personal... En la conversa amb D. Pascual Gracia per res no va anomenar-se al malahurat Vilanova ni en Ramis i a cap altre persona que En Puig i en Dalí... Si mal no recordo, l'empresonament del pobre Vilanova va tenir lloc molts mesos després d'aquest fet, prop d'un any, essent ja de molt temps governador civil el general Carsi. Com doncs, podieu vós haver denunciat a Vilanova en aquell acte? Des d'aquell dia jo no vos he tornat a veure mai més en el Govern civil... Per això mateix tinc també la més absoluta certesa que ni remotament, ni aquell dia ni mai vareu denunciar a Vilanova ni a Ramis».

Llegeix també la següent lletra del cunyat de Vilanova, el ferm republicà de Port-Bou, Ferran Suñer:

“He vist en el vostre periòdic La Galeria que requereixes el meu testimoni o opinió en el desagradable assumpte d'unes imputacions anònimes de delació del meu plorat cunyat Martí.

“Tant el sentiment com la raó dels fets m'han fet jutjar monstruosa aquesta suposició que de temps conec...”.

Vingué l'Ajuntament d'Eduard Puig sense que Soler Grau volgués figurar per res. Però en el cop d'Estat del 13 de se-

tembre hi figurava un noble empordanès, el general Nouvilas. Havia secundat el moviment de Primo *no pas perquè les coses quedessin tal com eren sinó per anar a un redreçament espanyol*. Nouvilas, al cap de temps (avui és la primera vegada que ho diu Soler Grau), veient que les coses no anaven com volia Nouvilas, amb el ben entès dels republicans de Llansà, es nomenà a D. Onofre Pont per càrrec de la Diputació, ignorant inclús els qui li posaven la causa primordial i secreta a què obeïa la determinació. S'ha de tenir present que abans D. Onofre Pont rebé una forta multa del general Carsi perquè el considerava protector de rebels.

Soler Grau llegeix algunes cartes significatives del general Nouvilas, que morí, víctima de sos principis, al Ferrol.

Soler Grau explica son ingrès a l'Ajuntament i la feina social feta allí, dignificant els empleats, fixant un sou de jornals mig-base per l'obrer figuerenc, establint un mínim de cinc pessetes, la jornada de 8 hores pels subalterns i la intensiva pels escriptors. «Aprobant el reglament de funcionaris municipals s'acaba en gran part amb el nefast caciquisme que obligaba als empleats a votar pel seu amo, de la mateixa manera com se fa seguir un gos a cops d'estaca. Ara d'ençà del reglament, els empleats podran votar lliurement, per qui vulguin, sense haver de complaure al senyor que els mana. I si són republicans votaran amb fe per la República, no pel plat de mongetes que mengen, i si són d'un altre camp, també...».

Acaba Soler Grau la seva conferència diguent que és franc, que no canviarà de ruta i que té l'esperit per volar cap a la Llibertat, mal que sigui passant per totes les forces o sota la inquisició dels petits turments.

Soler Grau reb una sorollosíssima ovació en acabar; ovació que perdurà uns minuts i que palesà de nou que el poble de Figueres té consciència dels bescantadors i aprecia als homes tal com són.

El President Sr. Ramon Pascal s'aixecà per donar les gràcies al conferenciant i respongué a una al·lusió reconeguent que el marquès d'Olèrdola havia treballat pels consums.

Finalment reprengué la paraula el company Soler Grau el qual esperava veure, donada la difusió i ampla llibertat a que s'obliga sempre el Centre Federal, que vindrien a mantenir les seves difamacions els Srs. Dalí i Puig Pujades, lamentant-se de que no hi fossin. I responguent a una postal anònima que rebé, que, si bé no dóna cap importància als anònims, no obstant accepta la proposició d'anar a un local públic per tornar sobre els motius de la conferència ressenyada, sempre i quan paguin ells les despeses que hi hagi, car ell no té de pagar—perquè no li sobren les pessetes—, els gustos i aficions d'un desconegut o d'uns senyors que no es volen pendre la molèstia d'entrar a un Centre Federal per mantenir unes imputacions que ja saben són falses.

Los penados de Figueras

Hemos recibido una atenta comunicación de los penados de Figueras invitándonos a insertar la súplica que aquellos reclusos dirigen a todos los ciudadanos. Con gusto la publicamos, dirigiendo a la par la nuestra a los Altos Poderes para que alivien en cuanto les sea dable la suerte de aquellas infortunadas víctimas de la sociedad, extendiendo la amnistía general en todo lo posible.

Dice así:

Centro Federalista Ampurdanés - Figueras

A vosotros que libres de corruptelas, de sano juicio y criterio recto basado en la acrisolada, cuanto virtual honradez; a vosotros que por vuestra actuación obrera, digna de todo encomio, y que vuestros sentimientos están inspirados en amor al prójimo, empleando siempre vuestros esfuerzos para mitigar el dolor de los que sufren; os dirigimos estas fervientes líneas, fiel reflejo, reverberación exacta del inmenso dolor que embarga nuestro ánimo; a vosotros os dirigimos esta plegaria, los que ayer fueron vuestros hermanos en clase social y hoy simples anónimos vencidos y reclusos en la desolada mansión del penar.

Nuestra nave transtornada por el desconcertante equívoco de nuestra pretérita culpa, navega sin rumbo combatida por la truculenta acción de las humanas tempestades que agita el mar proceloso de la vida, buscando siempre el bondadoso recodo donde atenuar las enbravecidas olas de la ley.

A vosotros, hermanos espirituales, os rogamos pidáis indulto para estos que su desdicha los ha separado de la sociedad; para estos que debido a la inexperiencia cometieron faltas arrastrados por el ambiente embrutecedor en que vivían y que son producto de pasadas generaciones,

Nunca con mayor motivo que en esta ocasión, con razones más bien fundadas que en estos momentos, donde la voz del pueblo se hace sentir pidiendo amnistía para los presos políticos, puede el recluso español levantar su débil voz hacia el pueblo, que sois vosotros, para que por medio de vuestra intercesión se nos aminoren las duras y excesivas penas que nos agobian.

Esto esperamos de vosotros, que unáis a la nuestra vuestra voz, demandando a los Altos Poderes adiciones a la amnistía que se propone otorgar, un am-

plio indulto general para que llegue también la alegría a estos corazones deshechos por el dolor.

¡Indulto! ¡Indulto! claman estos desdichados que sintiéndose humanos anhelan abrazar a sus ancianas madres; ¡indulto! piden también infinidad de inocentes criaturas que por causa de un momento de ofuscación ageno, se ven rodeados de la miseria y mordidas por el hambre e indulto pediréis vosotros todos, porque sois padres e hijos y sobre todo porque sois humanos.

Os saludan cariñosamente todos los penados de Figueras.

Prisión Central de Figueras.
Marzo de 1931.

M. Morlius MÉDICO

Tratamiento de la tuberculosis por el procedimiento del Dr. GIL ACEBEDO.

Reflejo terapia: Procedimiento Dr. Asuero
Consulta: Jueves y Domingos de 11 a 1

Juan Maragall, 1
-- FIGUERAS --

A l'entorn de la Patent

Fa cosa de deu dies el nostre Ajuntament feu sortir a sos municipals a visitar els establiments afectats per la ja tant famosa Patent, cominant-los a satisfer la quota estipulada i advertint-los que, de no voler pagar, quedarien inclosos en la llista que s'entregaria a la via d'apremi.

S'ha de dir, ans de tot, per posar les coses en son lloc i orientar a l'opinió

El secreto de la fortaleza de un sistema podria formularse así: educación para la libertad. Los pueblos ascienden a medida de su mayor conciencia volitiva. Cuanto más libre es un pueblo, más seguro y definitivo es su régimen.

GABRIEL ALOMAR.

pública, per tal de que no es deixi sorprendre en sa bona fe, que els 133 afectats per aquesta disposició senzillament arbitrària s'havien reunit preventivament i acordat no reconèixer per res la Patent per injusta, considerant que era un impost arreglat per uns quants particulars interessats en el negoci; però que, malgrat això, donant proves de bona voluntat, estaven disposats a satisfer 25 pessetes els que en tenien de pagar 90, i 15 els de 60, o sigui el què corresponia al primer trimestre de l'any 1929.

La reunió celebrada el passat divendres tingué per objecte cercar una solució a tan dificultós assumpte, acordant els assistents a l'acte, NO PODER PAGAR la quota extraordinària, faltada de tota equitat. Tinguis present que NO PODER PAGAR no presuposa cap acte de rebel·lió; encara que, davant el procedir arbitrari

del municipi en qüestió tan clara i soluble seria perfectament justificat,

La reunió, doncs, ratificà els punts de vista anteriorment presos, diguent als de la papereta d'apremi que dels 133 afectats solament n'havia pagat un (influenciat—creiem—per l'amo de la casa on el vinater residència, que és el nostre batlle), acordant a l'ensem retre ahir divendres una visita al Governador civil per posar-lo en antecedents de les pressions injustes que es fan, en ple període electoral i al Delegat d'Hisenda per recabar-li l'ajud en qüestió de tanta justícia com és aquesta.

La manera democràtica de procedir dels concellers de les tres dictadures està retratada eloqüentment amb la frasse, que s'ha fet cèlebre a Figueras, d'un republicà de tota la vida:

SI NO PODEN PAGAR,
QUE TANQUIN

ESPACIOSO
local para vender
Razón en esta Imprenta

Llibreria
Batllosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueras

Tipografia IDEAL, Muralla, 4-Figueras

Responguent a "Empordà Federal"

Llegim avui, a les planes d'"Empordà Federal" una excusa carrinçona a la terminant i honrada resposta, que en carta digna, endreçà el president del nostre Centre Republicà Federal, don Ramón Pascal, a la joventut de la F. R. S., perquè s'hi estenguessin els culpables de la desunió republicana. En aquesta excusa carrinçona, els culpables volen treure's la culpa del damunt diguent que "Empordà Federal" no ha insultat mai a ningú. Fa riure. Com que avui no tenim prou temps, en el nombre vinent posarem proves evidents i palpables de com encara "Empordà Federal" insulta igualment que abans. Però mentre tant els hi recordem que repassin a veure quants són els seus partidaris que han servit, no sols una etapa de la dictadura, sinó totes; la dels fusellaments i la d'avui dels 60 milions de dolars.

En el mateix número d'avui d'"Empordà Federal" podran comprovar els nostres llegidors que l'article titolat "Cercant víctimes", al costat de la resposta que fan a don Ramón Pascal, és un groller insult al Centre Federal Empordanès. Quan ens diguin que no tenen en el seu centre ccp representant d'En Primo, d'En Berenguer, d'En Lacierva, d'En Ventosa, d'En Cambó, etc.; quan no tinguin un cacic que els faci ballar com a ninots i refusi tota classe d'unió, llavors creurem a la gent d'"Empordà Federal".

LA REDACCIÓ.

La setmana entrant conferència al Centre Federal per Pere Purçallas

BANCO de Figueras = L. Vergés Vilanova

Cambio de monedas : Valores - cupones : Cuentas de Ahorro
Y DEMAS OPERACIONES DE BANCA

CASA DE CONFIANZA, ECONOMIA Y RESERVA

Plaza Pi Margall ————— FIGUERAS

Gimnasio Ibérico

Calle de Santa Leocadia, 17

FIGUERAS

Dirigido por D. Francisco de A. Castellví
Vila, Médico-Cirujano y Profesor de Gimna-
sia por la Facultad de Medicina de Madrid

Método racional según las modernas orientaciones
científicas.—Gimnasia sueca.—Gimnasia respiratoria.—
Local construido exprofeso para gimnasia.—Cuarto de
baño con piscina y duchas.—Aparatos modernos.—Cla-
ses para alumnos y alumnas en horas distintas.—Horas
especiales para personas mayores.

Para matrículas y demás detalles
en el mismo de 7 a 8 noche

RAYOS X

San Antonio, 32

FIGUERAS

Curación de la tiña con una sola aplicación.—Curación
de neoplasias malignas, etc. (mala lletjos).—Depilación
radical del vello: Tratamiento inofensivo. Cientos de éxi-
tos.—Corrientes eléctricas, Lámparas leucodescente, Ma-
saje eléctrico, Rayos ultravioleta de gran potencia, Radio
terapia intensiva y profunda, Tubos modernísimos de
gran potencia.

CISTOCOPIOS Y ONDAS OPACAS
A DISPOSICIÓN DE LOS SEÑORES MÉDICOS

16 años de continuos éxitos

HORAS DE DESPACHO: Todos los días, de 10 a 12
de la mañana, exceptuando los festivos.

BANCA ARNUS : ~ :

Casa Central: Plaza de Cataluña, 22

BARCELONA

Sucesora de Evaristo Arnús

Fundada en 1846

Casa Matriz: Pasaje del Reloj

Sucursales en Balaguer, Berga, Cervera, Igualada, Lérida, Manresa, Puigcerdá, Solsona, Tárrega y Vich

SUCURSAL de FIGUERAS: Casades Códol 15-Rambla

Cámara acorazada con departamentos de Balquiler — BANCA-BOLSA-CAMBIO—Negociamos los cupones vencimiento cte.

Compra-venta al contado de toda clase de valores de contratación corriente con entrega en el acto de los títulos